

A dolgozat célja Anton Pavlovics Csehov elbeszéléseiben a megnyilatkozás paradoxonának vizsgálata. Az elemzés a *Bánat* (*Горе*, 1885) és az *Ábrándok* (*Мечты*, 1886) című elbeszélésekre fókuszál, hogy bemutassa, miként válik egy látszólag kudarca ítélt megnyilatkozás önfeltárává, sőt paradox módon eredményessé.

A *Bánat*ban Grigorij „monologikus dialógusának” elemzése feltárja, hogy hogyan világít rá egy elképzelt párbeszéd Grigorij életének legalapvetőbb problémáira és a „másik ember” mint ikon előtt való szellemi átalakulás eredményeként imádsággá. Az elképzelt dialógus nemcsak a problémákat tárja fel, hanem a Grigorij életéből hiányzó, a másik ember felé nyitott dialogikus megnyilatkozás lehetőségét és értékét. Az *Ábrándok*ban, a csavargó és a csendőrök közötti párbeszédben az élettörténetek két sávja találkozik, ennek eredményeképpen mindkét fél új fényben látja saját helyzetét. Az interakció nemcsak a csavargót, hanem a csendőröket is léhelyzetük feltárására ösztönzi.

Az elemzés során Valerij Tjupa két koncepcióját is segítségül hívjuk. Az egyik, miszerint Csehov rövid elbeszélése két ellentétes műfaji tendencia, az anekdota és a példázat elemeinek sajátos fúziójaként ragadható meg. Ebbe a műfaji meghatározottságba beletartoznak a hős beszédének, illetve a mikropárbeszédnek a szűzsékpő szerepére vonatkozó meglátások. A másik gondolat a hős identitásválságát határozza meg a csehovi narratíva középpontjaként. Erre a meglátásra támaszkodunk, amikor azt vizsgáljuk, hogy az elbeszélésekben középpontban álló megnyilatkozásoknak az önfeltárás tettévé való átértelmeződése miként formálja a szűzsét.

A dolgozat épít Bahtyinnak a beszédműfajokra és a megnyilatkozásra vonatkozó elképzeléseire, amelyek a hősök kommunikációs dinamikájának megvilágítását segítik. Bahtyin elmélete lehetőséget ad arra, hogy a csehovi megnyilatkozások paradoxonát úgy értsük, mint a dialogikus természet és a társadalmi beszédműfajok közötti összeütközés következményét. Csehov írásai így nemcsak a nyelv korlátait, hanem annak mélyen társadalmi természetét is feltárják, ahogy a kimondhatatlan kimondhatatlan marad – más úton mégis sikeres lesz a megnyilatkozás. A vizsgálat kitér a narratív és stilisztikai rétegek elemzésére, különös figyelmet fordítva néhány kulcsmotívum és a térbeli dimenzió szerepére, amelyek új perspektívát nyitnak a két Csehov-mű érzelmi és filozófiai összefüggéseinek megértésében.